

Lese og skrive med Dikt av norske forfattere

Denne gang: **Inger Hagerup – «Lykke»**

Innhold:

- Lesetrening: «Lykke»
- Lesetrening: «Lykke», diktet i originalt språk.
- Samtale om teksten: Snakk om ord og begreper.
- Lesetrening: Les i ett minutt.
- Leseforståelse: Svar på spørsmål til diktet.
- Leseforståelse: Lag spørsmål til diktet. Spør en læringsvenn.
- Leseforståelse: Sett setningene i riktig rekkefølge. Kort versjon.
- Leseforståelse: Sett setningene i riktig rekkefølge. Lengre versjon.
- Leseforståelse: Sett inn ordene som mangler.
- Leseforståelse: Hvilket ord passer i setningen?
- Ordgjenkjenning: Ordkjeder. Sett strek mellom ordene.
- Skriveoppgave: Skriv et dikt om «Myggstikk». Om «prestekrager».
- Skriveoppgave: Skriv de linjene i diktet du liker best.
- Skrive/tegneoppgave: Skriv de linjene du liker best og tegn til.
- Skrive/tegneoppgave: Skriv diktet fint, og lag fin ramme rundt.
- Skriveoppgave: Skriv rimord til ordene.
- Skriveoppgave: Skriv 2 vers med rimordene (i forrige oppgave)
- Skriveoppgave: Forberede og skrive dikt med tittelen «Lykke».
- Skriveoppgave: Skriv diktet om til en fortelling.
- Analyseoppgave: Les diktet og finn virkemidler i diktet.
- Analyseoppgave: Finn alle rimparene i diktet.
- Analyseoppgave: Finn ut mer om ytre form.
- Analyseoppgave: Finn ut mer om indre form.
- Analyseoppgave: Skriv om din mening om diktet.
- Analyseoppgave: Finn ut mer om rim og rytme i diktet.
- Tegneoppgave: Lag en tegning om lykke.
- Ordgjenkjenning: Ordkjeder med ord fra diktet.
- Om Inger Hagerup og diktet «Lykke».
- Sitater av Inger Hagerup.
- Lærerveiledning.

Lykke

Hva lykke er?

– Gå på en gressgrodd setervei
i tynne, tynne sommerklær,
klø sine ferske myggstikk
med doven ettertenksomhet
og være ung og meget rik
på uopplevet kjærlighet
Å få et florlett spindellev
som kjærtegn over munn og kinn
og tenke litt på vær og vind.
Be prestekravene om råd
og kanskje ja – og kanskje nei –
han elsker – elsker ikke meg.

Men ennå ikke kjenne deg.

Oppgave ____: Les diktet med innlevelse og verseføtter for en klassevenn eller en voksen.

Lykke

Hva lykke er?

- Gå på en gressgrodd setervei
i tynne, tynne sommerklær,
klø sine ferske myggstikk
med doven ettertenksomhet
og være ung og meget rik
på uopplevet kjærlighet
Å få et florlett spindellev
som kjærtegn over munn og kinn
og tenke litt på vær og vind.
Be prestekravene om råd
og kanskje ja – og kanskje nei –
han elsker – elsker ikke meg.

Men ennå ikke kjenne deg.

Hagerup – «Lykke»

Oppgave ____: Snakk om ordene og begrepene i diktet.

Hva betyr «gå på en gressgrodd setervei»?

Hva betyr «doven ettertenksomhet»?

Hva betyr «uopplevet kjærlighet»?

Hva betyr «florlett spindelvev»?

Hva betyr «be prestekravene om råd»?

Andre ord og uttrykk som vi må finne ut av?

Hagerup – «Lykke»

Oppgave ____: Hvor mange ord leser du på ett minutt?

Lykke

Hva lykke er?

– Gå på en gressgrodd setervei
i tynne, tynne sommerklær,
klø sine ferske myggstikk
med doven ettertenksomhet
og være ung og meget rik
på uopplevet kjærlighet
Å få et florlett spindellev
som kjærtegn over munn og kinn
og tenke litt på vær og vind.
Be prestekravene om råd
og kanskje ja – og kanskje nei –
han elsker – elsker ikke meg.

Men ennå ikke kjenne deg.

Ord:

3

8

12

16

19

25

28

33

39

46

50

56

61

66

Hvor mange ord klarte du?

1. gang: _____ 2. gang: _____

Hagerup – «Lykke»

Oppgave __: Skriv inn ordene som mangler i diktet.

Lykke

Hva _____ er?
– Gå på en gressgrodd setervei
i _____, tynne sommerklær,
klø sine ferske myggstikk
med _____ ettertenksomhet
og være ung og meget _____
på uopplevet _____
Å få et florlett spindeltev
som kjærtegn over _____ og kinn
og tenke litt på _____ og vind.
Be prestekravene om råd
og _____ ja – og kanskje nei –
han _____ – elsker ikke meg.
Men ennå ikke _____ deg.

Hvor passer ordene inn i teksten ovenfor? Kryss ut.

doven	kjenne	vær	lykke	elsker
kanskje	kjærlighet	tynne	rik	mun

Hagerup – «Lykke»

Oppgave ____: Sett setningene i riktig rekkefølge.

- Gå på en gressgrodd setervei
med doven ettertenksomhet
i tynne, tynne sommerklær,
og være ung og meget rik

Hva lykke er?

på uopplevet kjærlighet
klø sine ferske myggstikk

Hagerup – «Lykke»

Oppgave ____: Sett setningene i riktig rekkefølge.

som kjærtegn over munn og kinn
i tynne, tynne sommerklær,
klø sine ferske myggstikk
Hva lykke er?
og være ung og meget rik
på uopplevet kjærlighet
med doven ettertenksomhet
Å få et florlett spindelvev
– Gå på en gressgrodd setervei
og tenke litt på vær og vind.

Hagerup – «Lykke»

Oppgave ____:

Hvilket ord passer i teksten? (sett strek under rett ord)

Lykke

Hva lykke er?

–Gå (må –på–nå) en gressgrodd setervei
i tynne, tynne sommerklær,
klø (sine – mine – dine) ferske myggstikk
med doven ettertenksomhet
og være ung og meget (lik – rik –fattig)
på uopplevet kjærlighet
Å få et florlett spindeltev
som kjærtegn over (sunn – munn –
nese) og kinn
og tenke (mitt – noe – litt) på
vær og vind.

Be prestekravene om råd
og kanskje ja – og kanskje nei –
han elsker – elsker (ikke –
alle – ikke) meg.

Men (ennå – enten – nå) ikke
kjenne deg.

Oppgave ____: Ordkjeder. Sett strek mellom ordene.

Lykke

lykkegågressgroddsetervei

tynnesommerklærklø

ferskemyggstikkdoven

ettertenksomhetungrik

uopplevetkjærlighetflorlett

spindelvevkjærtegnmunnkinn

tenkeværvindråd

kanskjeelskerennåkjenne

Hagerup – «Lykke»

Oppgave __: Svar på spørsmålene. Bruk hele setninger.

Hva er lykke?

Hvordan kan man være meget rik på uoplevet kjærlighet?

Hva gjør man når man spør prestekragene til råds?

Hvem kan man lure på elsker en, som man ikke kjenner ennå?

Hagerup – «Lykke»

Oppgave ____: Lag spørsmål til diktet. Spør en klassevenn.

Ditt spørsmål:

Klassevennens svar:

Ditt spørsmål:

Klassevennens svar:

Ditt spørsmål:

Klassevennens svar:

Hagerup - «Lykke»

Oppgave ___: Skriv et dikt om «Myggstikk».

Oppgave ___: Skriv et dikt om «Prestekrager».

Hagerup – «Lykke»

Oppgave ___: Skriv diktet så fint du kan. Lag ramme rundt.

Hagerup – «Lykke»

Oppgave ____: Skriv de linjene du liker best.

Oppgave ____: Lag en fin tegning til disse linjene.

Hagerup - «Lykke»

Oppgave ___: Skriv ned alle rimordparene i diktet.

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

7. _____

8. _____

9. _____

10. _____

11. _____

12. _____

13. _____

14. _____

Hagerup - «Lykke»

Oppgave ___: Skriv så mange rimord du finner til hvert ord.

vei _____

klær _____

kjærlighet _____

rik _____

kinn _____

meg _____

_____ - _____

Hagerup - «Lykke»

Oppgave __: Lag et vers med rimordene.

Oppgave __: Tegn til verset.

Hagerup – «Lykke»

Oppgave __: Skrive et dikt med tittelen «Lykke»?

Planlegg og forbered diktet ved å gjøre disse 2 oppgavene.

Hva slags ord vil du ha med:

Finn rimord til ordene ovenfor:

Oppgave __: Skriv diktet.

Hagerup - «Lykke»

Oppgave ____: Skriv diktet om til en fortelling.

[illegible]

Hagerup – «Lykke»

Oppgave __: Finn virkemidler i diktet.

Lykke

Hva lykke er?

– Gå på en gressgrodd setervei

i tynne, tynne sommerklær,

klø sine ferske myggstikk

med doven ettertenksomhet

og være ung og meget rik

på uopplevet kjærlighet

Å få et florlett spindeltev

som kjærtegn over munn og kinn

og tenke litt på vær og vind.

Be prestekravene om råd

og kanskje ja – og kanskje nei –

han elsker – elsker ikke meg.

Men ennå ikke kjenne deg.

Hva slags virkemidler finner du?

Inger Hagerup - «Lykke»

Analyseoppgave ____: Finn ut mer om ytre form i diktet.

Hvor mange verselinjer har diktet?

Har diktet rim, og i tilfelle hva slags typer rim (enderim, bokstavrim, e.l.)?

Dersom diktet har enderim; hvor mange rimpar har diktet?

Inger Hagerup - «Lykke»

Analyseoppgave __: Finn ut mer om indre form i diktet.
Finn ut mer om innholdet i diktet.

Hva handler diktet om?

Er det en eller flere handlinger eller hendelser i diktet?

Er det sammenheng mellom handlingene og hendelsene i diktet?

Hvor foregår handlingene, og er det personer med i diktet?

Inger Hagerup - «Lykke»

Analyseoppgave __: Din mening om diktet.

Hva mener du er temaet i diktet «Lykke»?

Hvilken linje i diktet «Lykke» likte du best, og hvorfor?

Hva likte du ikke ved diktet «Lykke» og hvorfor?

Inger Hagerup – «Lykke»

Analyseoppgave ____: Finn ut mer om rim og rytme i diktet.

Lykke

Hva lykke er?

– Gå på en gressgrodd setervei

i tynne, tynne sommerklær,

klø sine ferske myggstikk

med doven ettertenksomhet

og være ung og meget rik

på uopplevet kjærlighet

Å få et florlett spindellev

som kjærtegn over munn og kinn

og tenke litt på vær og vind.

Be prestekravene om råd

og kanskje ja – og kanskje nei –

han elsker – elsker ikke meg.

Men ennå ikke kjenne deg.

Rimformer:

Hva slags rimtyper har diktet?

- **Parrim:**
vei – lei , katt – hatt
- **Kryssrim:**
vei – katt, lei – hatt
- **Kiastisk rim:**
vei – katt – hatt – lei
- **Fletterim:**
vei-katt-ung, lei-hatt-
- **Sekvensrim:**
Vei-lei-kai-katt-hatt-mai
- **Tiraderim:**
Vei-lei-hei-meg-deg-jeg
- **Balladerim:**
xxx-vei-xxx-lei (x=ikke rim)
- **Bokstavrim:**
Vennen ser **v**ann i **v**eien

Rytme i diktet:

Hva slags rytme har diktet?

Hvor er trykket i strofene?
Hvor er trykket tungt og hvor er det lett?

- **Jambe:**
U – (lett – tung)
- **Troke:**
– U (tung – lett)
- **Anapest:**
UU – (lett – lett – tung)
- **Daktylos:**
– UU (tung – tung – lett)

Hagerup – «Lykke»

Oppgave __: Tegn til diktet. Fargelegg.

Lykke

Hva lykke er?

– Gå på en **gressgrodd setervei**

i tynne, tynne **sommerklær**,

klø sine ferske **myggstikk**

med doven ettertenksomhet

og være ung og meget rik

på uopplevet kjærlighet

Å få et florlett **spindelvev**

som kjærtegn over munn og kinn

og tenke litt på vær og vind.

Be **prestekravene** om råd

og kanskje ja – og kanskje nei –

han elsker – elsker ikke meg.

Men ennå ikke kjenne deg.

Hagerup - «Lykke»

Oppgave ____: Lag en tegning til diktet. Fargelegg.

Hagerup - «Lykke»

(Side 2 til skriving av fortelling.)

[illegible]

Hagerup – «Lykke»

Inger Hagerup

Inger Hagerup ble født 5. april 1905 i Bergen, som Inger Johanne Halsør. Hun ble gift med Anders Hagerup i 1931, og ble senere kjent under dette etternavnet. Under krigen måtte familien flykte til Sverige.

Inger Hagerup blir regnet som en av de største lyrikerne i Norge på 1900-tallet. Men hun skrev også mange hørespill og skuespill, og oversatte utenlandske litterære verk til norsk. Etter hvert ble hun engasjert i politisk arbeid, og skrev bl.a. mye for avisen Friheten, som var en kommunistisk avis. Hun regnet seg som ateist, og var ihuga sosialist og kommunist.

Diktet «Lykke»

Inger Hagerup ga ut sin første diktsamling i 1939. Den ble kalt «Jeg gikk meg vill i skogene».

Diktet «Lykke» kom ut så sent som i 1985, samme år som Hagerup døde. Dette skjedde i Fredrikstad, hvor hun hadde bodd mye av sitt voksne liv, 6. februar.

Hagerup – «Lykke»

Lærerveiledning:

Øvingsarkene i dette opplegget er tenkt brukt for elever i 4. – 7. trinn. Noe av dette kan også brukes på 3. trinn, og kanskje for elever på 2. trinn, som har kommet langt i utviklingen av leseferdighetene.

Hensikten med forfatterserien:

Norge har hatt mange dyktige forfattere opp gjennom tiden. I våre tider kommer disse ofte litt i bakgrunnen, og legges

Litt av hensikten med denne serien er å få noen av disse forfatterne fram i lyset igjen, slik at dagens barn og unge kan bli kjent med dem og hva de skrev. Det er mye vi kan lære av disse forfatterne, både i forhold til språk, sjanger, historie, innhold, form, og aktualitet.

Språkutvikling:

Teksten fra forfatterens egen tid. Her er det mye som kan tas opp i forhold til språkets utvikling: stor bokstav på substantiv, kommaregler, ord som af (=av), der (=som), lidt (=litt), sit (=sitt), d inne i ord (fuld, ind), j for y (øjnene), Lange setninger, delt inn med komma heller enn punktum.

Sjangerlære:

Innledning:

Eksempler på hvordan kjente forfattere har startet sine litterære verk. Hva kan vi lære av disse?

Hagerup – «Lykke»

Forskjellige måter å bruke fabelen:

1. Til lesetrening: Lese fabelen for å bli kjent med den.
 - a. Lese fabelen stille, alene.
 - b. Lese fabelen høyt sammen i gruppe eller klasse.
 - c. Lese med læringsvenn: Den ene for den andre, og bytte.
 - d. Gjenfortelle fabelen for læringsvenn med egne ord, muntlig/skriftlig.
2. Til samtale:
 - a. Bruk teksten i fabelen som utgangspunkt for å snakke om moralen eller temaet i fabelen. Hva forteller den oss? Hva kan vi lære?
 - b. Bruk ordene og begrepene i teksten til å bevisstgjøre og utvide ord- og begrepsforrådet.
3. Trene lesehastighet.
 - a. Hvor mange ord klarer eleven å lese på ett minutt?
 - b. Repetert lesing, for å øve opp ordgjenkjenning og lesehastighet.
4. Til trening av leseforståelse
 - a. Lese fabelen, og finne ut hvilke ord som mangler.
 - b. Svare på spørsmål til fabelen.
 - c. Sette setninger i kronologisk rekkefølge.
 - d. Lage egne spørsmål til fabelen, som eleven bruker til å spørre en annen elev i klassen.
 - e. Finne ut hvilket ord i parenteser som gir mest mening i sammenhengen.
Denne oppgavetypen er kjent fra Carlstens lesetester.
5. Til skrivetrening:
 - a. Som utgangspunkt for å lage egen fortelling/fabel om temaet.
 - b. Gjenfortelle fabelen med egne ord, skriftlig.
6. Til kreativ utfoldelse:
 - a. Lage en tegning for å illustrere innholdet i fabelen.
 - b. Fargelegge tegninger av figurer fra teksten. I tillegg til å fargelegge, kan det tegnes videre, for å sette figurene inn i en sammenheng.

Dette er noen forslag til hvordan bruke fabelen til lese- og skrivetrening, samt samtale og bevisstgjøring omkring det sosiale temaet i fabelen.

Ellers finnes det nok uendelig med andre måter å bruke fabelen på, men her håper vi å ha gitt et knippe forslag som kan være nyttige og utviklende for elevene disse tekstene kommer til å bli brukt på.

Lykke til med det gode lese- og læringsarbeidet.

Med beste hilsen

Olav Kåre Kløvning

Hagerup – «Lykke»

Netteleven.no

Kilder:

Om Inger Hagerup:

Inger Hagerup – [Wikipedia.no](https://no.wikipedia.org/wiki/Inger_Hagerup)

Inger Hagerup – [Norsk Biografisk leksikon](https://norskbiografiskleksikon.no/Inger_Hagerup)

Inger Hagerup - [Sammensatt](https://www.sammensatt.no/inger-hagerup)

Om diktanalyse:

Norsk Stil: Diktanalyse [\(Studenttorget\)](https://studenttorget.no/diktanalyse)

Mal for diktanalyse [\(Studienett\)](https://studienett.no/mal-for-diktanalyse)

Diktanalyse – [Mæla ungdomsskole](https://mela.ungdomsskole.no/diktanalyse)

Norsksidene: Diktanalyse - [Lese og analysere.](https://norsksidene.no/diktanalyse)

StudieWeb – [Hvordan tolke et dikt?](https://studieweb.no/hvordan-tolke-et-dikt)

Lykke

Hva lykke er?

– Gå på en gressgrodd setervei
i tynne, tynne sommerklær,
klø sine ferske myggstikk
med doven ettertenksomhet
og være ung og meget rik
på uopplevet kjærlighet
Å få et florlett spindellev
som kjærtegn over munn og kinn
og tenke litt på vær og vind.
Be prestekravene om råd
og kanskje ja – og kanskje nei –
han elsker – elsker ikke meg.

Men ennå ikke kjenne deg.